

Føroya
SOSIAL-DEMOKRATUR

Blaðstjóri
VILHELM SØRENSEN

Prent:
A. ØSTER

P. M. Dams røða . . .

at takke det høje ministerium, det ærede finansudvalg og samtlige partier i det høje ting for den forståelse og redbonhed til at hjælpe, man har vist Færøerne under den svære bank- og erhvervskrise, som har ramt øerne, og hvis ødelæggende hvirvelstrøm må befrygtes at forurolige farvandet deroppe en lang tid endnu...«

Undir hesi viðgerð umrøddu talararnir tey figgjarligu viðurskiftini á breiðari grund. Dam helt tí viðari fram viðvíkjandi okkara fiskasölu:

»Jeg er klar over, at liberaliseringen (sum Dam var ímóti og Jóhan Poulsen stemmaði fyri) kan komme til at influere uheldigt på de færøske interesser i Spanien og Italien. Men det er mit håb, at regeringen, som bedre end nogen anden er bekendt med, hvor vitale disse interesser er, vil gøre det fornødne for, at det færøske erhvervsliv ikke kommer til at lide skade på det spanske og italienske marked. Det vil være af livsvigtig betydning for vor eksistens...« Og Dam talaði viðari um hvussu eintáttað okkara vinnuliv var. Vit hövdu bara fiskin. Tað var sjálvandi av størsta týðningi at fáa figgjarliga hjálp og finansiering. Men um marknaðurin kom at svikja, batti alt einki.

Finansministerin vísti á, at Danmark hevði gjørt stór offur fyri at fremja okkara fiskasölu, og teir vildu framvegis gera teirra besta.

Marshallhjálpin

Landsstýrið við flokkum sínum hevur byrgt fyri, at henda hjálp er komin sjóvinnu okkara til góðar.

Longu í heyst bóru javnaðarmenn og sjálvstýrismenn fram uppskot um, at tingið setti fram, hvussu vit Føroyingar ynsktu, at marshallpeningurin, ið stendur okkum til at fáa, skal verða nýttur.

Men landsstýrið og tess flokkar kövdu hetta ynski.

Einki varð gjørt.

Aftur í seinastu setu varð sama ynski framborið av javnaðarmonnum og sjálvstýrismonnum.

Men sama segði.

Aftur varð málið kövt av landsstýrinum og tess flokkum.

Niðri fregnaðist Dam, hvussu lá við tí partinum, sum Føroyingar skulu fáa av tí nýggja býtinum.

Okkara partamenn í marshallnevndini svaraðu og undraðust á at einki uppskot var komið frá Føroyum um, hvussu vit ynskti peningin nýttan.

I fólkatinginum fanst Dam at, at ministerið ikki hevði sagt nakað avgjört um, hvussu nógv ið var ætlað Føroyingum, og bað um at fáa fast at halda her um. Ministerans svar var flótandi.

Tað er einki at taka seg aftur í, at landsstýrið og tess flokkar hava gjørt eina ógerð móti sjóvinnuni — serliga neyðstøddum felögum, ið kundu bjargast — við at latið sum einki marshallhjálpi viðvíkjandi.

Um landsstýrið og meirlutin á tingi hövdu tikið undir við javnaðarmonnum og sjálvstýrismonnum og gjørt

marshallspurningin kláran frá tinginum, kundi nú peningurin verið tókur og kanska longu gjørt gagn.

Eitt tungt annsvar, hesir góðu stjórnarflokkar hava áttikið sær.

Tað hevur verið hildið fram, at marshallpeningurin longu skuldi verið fluttur heim og verið í umsetingini her, hvar ið okkum trýtur pening.

Henda spurningin hevur Dam havt á lofti niðri. Honum varð sagt, at amerikamenn hava lagt tann »klausul« á, at peningur ikki skal verða goldin út av Nationalbanken, fyrr enn hann skal nýst til tað, sum hann verður jattaður til.

Tað ráddi tí um at skunda sær at komið til sættis um, hvat ið vit ynskja peningin brúktan til.

Hvi hava landsstýrið og stjórnarflokkarnir borið seg so óforsvarliga at?

Er tað fyri, at allar tær veiku og smáu fyrítøkurnar skulu fara fyri bakka, áðrenn marshallpeningurin verður brúktur?

Tað sær ikki betri út!

Málið er: bara nakrar fáar stórar fyrítøkur, hoyra vit mangar afturhaldsmenn halda fram.

Erú fiskimenn og arbeidsmenn greiðir yvir hetta, henda ræðuliga drápspolitikk?

Kunngerðing

Hervið verður gjørt kunnugt, at tann av sóknarstýrinum fyri Viðareiðis kommunu innan 5. februar h. á. fullfórda skattaálíking nú er broytt soleiðis:

Kommunuskattur eftir líkningarprocent er lækkaður frá 8 % til 7,3 %.

Henda broytan er gjörd av formanninum uttan at hinir 4 sóknarstýrismirnir hava tikið støðu til málið.

Teir ið hava goldið skatt fyri heilárið 1952 verða biðnir at koma aftur til formannin við kvittaninum fyri at fáa munin afturgoldnan.

Møguligar klagar hesi broytan viðvíkjandi verða at stila til skattanevnd lötingsins áðrenn 23/6 h. á.

Viðareiðis kommunu, 10. juni. 1952

S. E. Absalonsen.

Erklæring

I anledning af at underskrevne støbemester Absalon Eysturoy, Tórshavn, overfor politimesteren paa Færøerne skriftligt er fremkommet med ærekrænkende beskyldninger imod den tidligere valuta-centrals bestyrelse, toldopsynet i Tórshavn, kontorchef Nicolaisen og fuldmægtig Nyskov Sørensen i forbindelse med en given eksporttilladelse af gammelt jern, skal jeg herved udtale:

Ved de af mig fremsatte beskyldninger har jeg gjort mig skyldig i en overtrædelse af strafeloven. Jeg indrømmer, at jeg har savnet ethvert grundlag og bevis for at tro, at nogen at de paagældende tjenestemænd har haft nogen økonomisk selvinteresse i forbindelse med den omhandlede eksport, hvorfor jeg herved giver samtlige tjenestemænd, mod hvem jeg er fremkommet med mine ærekrænkende beskyldninger, min uforbeholdne undskyldning.

Tórshavn, den 7. maj 1952.

A. Eysturoy.

ARBEIDSHÆTTIR

VIÐ LANDING

Glúpar, kurvar, jarnspannir

Ymisk eru amboðini. I mongum förum verða segldúks, ella netglúpar nýttir. — Verður lagaliga lagt í teir og lagaliga tikið úr teimum — ikki hvølt — eru hesi amboð rættiliga góð, men kortini munnu jarnspanninar vera tær frægastu. Tær eru slættað innan og hava fastan form, og verður fiskurin varliga lagdur í tær, og hann ikki er ov stórur, skuldi ikki stórvægis komið at honum. — Best er um tær kunna verða latnar upp í botninum.

Ongantið stúrta

Ansað má verða eftir, at fiskurin ikki verður stúrtaður, so hann kemur at liggja í rulk og brotna, og harvið verða vrak. Har ið stutt er frá skipi til pakkhús man tann fláa trillubórana vera frægasta flutningstólið. —

Bilarnir stóra ábyrgd

Ivaleyrt er bilflutningur ófóra skjótur og lagaligur, men lítið er vundið, um tað ið her verður spart skal missast aftur í áðrar mátar.

Vippubilar við teim høgu lastunum eru herviligir. Tá ið teir tóma seg, kemur fiskurin sum oftast at liggja í einum hurlivasa. — Vippubilar kunna bota um hetta við at hava leyst uppiskoyti til lastina aftan (slisku at kalla), so at fiskurin kann glíða úr honum, tá ið vippað verður, og ikki — sum vanligt er í mongum förum — hóltu. — Breiðið altíð net ella presenning undir fiskin, so hann lagaliga kann verða drigin niður úr lastini.

Forhondsflokkung neyðug

Umráðandi er, at fiskurin við landingina verður flokkaður í hövuðsflokkar eftir stødd, soleiðis at tað, tá ið til avskipingar er komið, slepst undan at leita eftir teimum rætti støddunum.

FISKIVINNUFELAGINI

3

TIL SÖLU

Á tí gamla verkinum á Rundingi eru 2 dieselmotorar og 2 oljutangar til sølu.

Ein brúktur 6. cyl. Mirrless Ricardo dieselmotorur 300 hk, 600 snaringar, beinleiðis bundin við eina Brush javnstreymsdynamo 200 KW, 440/220 volt við útlíknara, streymtalvu, kompressara, eykalutum o. ø.

Annar er ein brúktur 2 cyl. B & W dieselmotorur við luftinnblásing 100 hk., 225 snaringar, beinleiðis bundin við eina 150 amp. javnstreymsdynamo. Við keypinum fylgir streymtalva, útlíknari o. a.

Oljutangarnir eru ávikavist 18 kbm. og 22 kbm.

Nærri upplýsingar hesum viðvíkjandi fáast við at venda sær til elektrisítetsverkið í Gundadali.

Elektrisítetsnevnd Tórshavnar býráðs.

Studenta- og preliminerskeiðið

Tey, ið ynskja at verða upptikin sum næmingar til komandi skúlaár, ið byrjar mánadagin t. 18. august, verða biðin at boða frá innan 1. juli. Tó verður eisini tikið ímóti innmeldingum teir seinastu dagarnar, áðren skúlin byrjar, um pláss verður.

Th. Nygaard

PANTING

Tað verður hervið gjørt kunnugt, at sorinskrivarin hevur góðkennt, at eftirstøður av skatti til landskassan fyri árinu 1950/51 og 1951/52 verða innheimtaðar við panting.

Farið verður undir pantingina tann 23. juni 1952.

FØROYA GJALDSTOVA, tann 7. juni 1952.

J. Nicolajsen